

**O. M. KOVALYOVA
S. O. SHAPOVALOVA
O. O. NIZHEGORODTSEVA**

PROPEDEUTICS OF INTERNAL MEDICINE

Part 2

Syndromes and diseases

The fifth edition

Vinnytsia
Nova Knyha
2020

UDC 616-07(075)

K56

*Recommended by Central Methodological Office for Higher Medical Education of Ministry of Health of Ukraine (report N 2, 27.05.05) as a textbook for students of higher medical schools with English as the language of instruction.
(IV level of accreditation)*

Reviewers:

Corresponding member of National Academy of medical Sciences of Ukraine, Doctor of Sciences (Medicine), professor *Netiazhenko V.Z.*, Head of the Propedeutics of Internal Medicine Department № 1 of O. O. Bogomolets National Medical University, Kyiv.

Doctor of Sciences (Medicine), professor *Yabluchanskiy M.I.*, Head of the Internal Medicine Department of V. N. Karazin Kharkiv National University.

Kovalyova O.M.

K56 Propedeutics of Internal Medicine : Part 2. Syndromes and diseases : textbook for English learning students of higher medical schools / O.M.Kovalyova, S.O.Shapovalova, O.O.Nizhegorodtseva. – 5th ed. – Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. – 264 p.

ISBN 978-966-382-833-6

The textbook focuses on syndromes and diseases of respiratory, cardiovascular, digestive, kidneys and urinary, blood, and endocrine system organs.

The textbook is intended for medical students, intern-doctors, and doctors of general practice.

UDC 616-07(075)

© Kovalyova O. M., Shapovalova S. O.,
Nizhegorodtseva O. O., 2011

© Kovalyova O. M., Shapovalova S. O.,
Nizhegorodtseva O. O., 2020

© Nova Knyha, 2020

ISBN 978-966-382-833-6

Ковальова Ольга Миколаївна
Шаповалова Світлана Олександрівна
Нижегородцева Ольга Олександрівна

ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

Частина 2

Синдроми та хвороби

П'яте видання

Вінниця
Нова Книга
2020

УДК 616-07(075)
К56

Рекомендовано Центральним методичним кабінетом з вищої медичної освіти МОЗ України (протокол №2 від 27.05.05 р.) як підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації, які навчаються англійською мовою

Рецензенти:

Чл.-кор. НАМН України, д-р мед. наук, професор **Нетяженко Василь Захарович**, завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1 Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, м. Київ.

Д-р мед. наук, професор **Яблучанський Микола Іванович**, завідувач кафедри внутрішньої медицини Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна.

Ковальова О. М.

К56 Пропедевтика внутрішньої медицини : Ч. 2. Синдроми та хвороби : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / О. М. Ковальова, С. О. Шаповалова, О. О. Нижегородцева. – 5-те вид. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 264 с.

ISBN 978-966-382-833-6

Підручник присвячено синдромам та захворюванням органів дихальної, серцево-судинної системи, системи органів травлення, нирок та сечовивідної системи, а також, системи крові та ендокринної системи.

Підручник призначено для студентів вищих медичних навчальних закладів, лікарів-інтернів та лікарів загальної практики.

УДК 616-07(075)

© Ковальова О. М., Шаповалова С. О.,
Нижегородцева О. О., 2011

© Ковальова О. М., Шаповалова С. О.,
Нижегородцева О. О., 2020

© Нова Книга, оформлення, 2020

ISBN 978-966-382-833-6

CONTENTS

CHAPTER 1. RESPIRATORY SYSTEM	8
Syndrome of the pulmonary tissue consolidation	8
Syndrome of increased airiness of the pulmonary tissue	12
Syndrome of bronchial obstruction (bronchospastic syndrome)	14
Syndrome of fluid accumulation in pleural cavity (hydrothorax)	16
Syndrome of air accumulation in pleural cavity (pneumothorax)	21
Syndrome of the cavity in the lungs	24
Bronchitis	27
<i>Acute bronchitis</i>	27
<i>Chronic bronchitis</i>	28
Bronchiectasis	31
Bronchial asthma	34
Pulmonary emphysema	38
Pneumonia	39
Pleurisy	43
<i>Dry pleurisy</i>	43
<i>Exudative pleurisy</i>	44
CHAPTER 2. CARDIOVASCULAR SYSTEM	47
Syndrome of cardiovascular failure	47
<i>Acute heart failure</i>	49
<i>Chronic heart failure</i>	53
<i>Syndrome of vascular failure</i>	58
Heart valve diseases	62
<i>Mitral regurgitation</i>	62
<i>Mitral stenosis</i>	64
<i>Aortic regurgitation</i>	68
<i>Aortic stenosis</i>	70
Syndrome of arterial hypertension	72
<i>Symptomatic arterial hypertension</i>	73
<i>Essential hypertension</i>	77
Ischemic (coronary) heart disease	80
<i>Stable angina</i>	82
<i>Acute coronary syndrome</i>	86
<i>Myocardial infarction</i>	88
<i>Sudden cardiac death</i>	94

Syndrome of myocarditis	95
Syndrome of pericarditis.....	97
<i>Dry pericarditis</i>	98
<i>Exudative pericarditis</i>	99
CHAPTER 3. DYGESTIVE SYSTEM	101
Syndrome of jaundice	101
Syndrome of biliary dyskinesia (dysfunctional bile tract disorders)	108
Syndrome of gastrointestinal bleeding.....	111
Syndrome of portal hypertension.....	115
Syndrome of functional dyspepsia.....	119
Chronic gastritis and duodenitis.....	122
Chronic hepatitis	125
<i>Chronic virus hepatitis</i>	126
Peptic ulcers (ulcer disease).....	129
Calculous cholecystitis (cholelithiasis).....	132
Liver cirrhosis	135
CHAPTER 4. KIDNEYS AND URINARY SYSTEM	140
Nephritic syndrome.....	140
Urinary syndrome	143
Urethritis and urethral syndrome	144
Kidney congestion	145
Diabetic nephropathy	145
Podagric nephropathy	145
Syndrome of acute renal failure	145
Syndrome of chronic renal failure	147
Glomerulonephritis	151
<i>Acute glomerulonephritis</i>	154
<i>Fast advance glomerulonephritis</i>	155
<i>Chronic glomerulonephritis (nephritic form)</i>	156
<i>Chronic glomerulonephritis (hypertensive form)</i>	157
<i>Chronic glomerulonephritis (mixed)</i>	158
<i>Chronic glomerulonephritis (latent form)</i>	159
Pyelonephritis	160
<i>Acute pyelonephritis</i>	161
<i>Chronic pyelonephritis</i>	162

CHAPTER 5. BLOOD SYSTEM	163
Syndrome of anemia	163
Myeloproliferative syndrome.....	169
Syndrome of blood coagulation disorders	169
Iron deficiency anemia.....	172
Megaloblastic anemia	174
Hemolytic anemias.....	177
<i>Hereditary spherocytic anemia</i>	180
<i>Glucose-6-phosphate dehydrogenase (G-6-PD) deficiency anemia</i>	181
<i>Thalassemias</i>	183
<i>Sickle cell anemia</i>	186
Hemoblastosis.....	188
<i>Acute myeloblastic leukemia</i>	188
<i>Chronic myelocytic leukemia</i>	191
<i>Polycythemia vera</i>	193
<i>Acute lymphoblastic leukemia</i>	194
<i>Chronic lymphocytic leukemia</i>	196
Hemophilia.....	198
Idiopathic thrombocytopenic purpura (Werlhof's disease).....	200
Henoch-Schonlein syndrome	202
CHAPTER 6. ENDOCRINE SYSTEM	203
Patology of the thyroid gland.....	203
<i>Hypothyroidism</i>	203
<i>Hyperthyroidism</i>	207
Diabetes mellitus.....	210
APPENDIX. PATIENT INQUIRY	222

Навчальне видання

Ковальова Ольга Миколаївна
Шаповалова Світлана Олександрівна
Нижегородцева Ольга Олександрівна

ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

Частина 2. Синдроми та хвороби

Підручник (англ. мовою)

Редактор *Марчук О. В.*
Технічні редактори *Швець Ж. С., Тертун Ю. П.*
Комп'ютерна верстка: *Парфенюк О. С.*

Підписано до друку 12.05.20. Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 15,4. Зам. № 1991.

ПП “Нова Книга”
21029, м. Вінниця, вул. М. Ващука, 20
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2646 від 11.10.2006 р.
(067) 6562650, (063) 5270178
E-mail: info@novaknyha.com.ua
www.nk.in.ua